Ч. 58. Львів четвер 4 мая 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

Виходить о годині 7. рано.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 1000 М
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 75 марок, Чехословаччині 25 корон ч., Болгарії 50 левів, Румунії 50 лей, Австрії 1400 корон. Зміна адреси 50 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення“ 50 М., в „Надісланім“, в „Оповістках“ і некрольоґи 75 М. Між новинками і в редакційній части 150 М., на першій стороні 200 М. За дрібні оголошення 15 М від слова: товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Один прим. 40 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Львів, 3. мая 1922.

Вибір. Франція, вибіраючись до Ґенуї, змобілізувала всі підчинені собі сили з метою повернути колесо історії в свій бік. Французький народ, якого від довшого часу переслідує стареча неміч, який поволі, але постійно з кождим роком тратить на своїй силі і відпорности через зменшення числа населення, який до того всього на жертвеннику великої війни вложив гекатомбу півтора міліона здорових, сильних, життєдайних людей, забажав ще раз повернути до наполеонської рапсодії і диктувати свою сталеву волю народам европейського континенту. Цей політично-романтичний самообман французької нації в парі із східно-европейським хаосом спричинив багато нещасть повоєнній Европі. Французький народ забув, що свою побіду має завдячувати допомозі цілого світа, головно твердости й непохитности світової імперії англьосаської раси. В побіднім опянінню французькі державні мужі призабули, що між величю Наполєона і — скажім — Фоша не може бути ніякого порівнання, що Наполєон проходив із своїми побідними прапорами цілу Европу здовж і впоперек, що на його імя тремтіли тирани і оживали надії неволених, що Наполєон, виразник революційного міщанства, боровся проти двох найбільших реакцій: Австрії і Росії. Та скоро тільки народи, що з радістю витали французькі прапори, переконалися про всесильність егоїзму Франції, зник запал, а Наполєона поглотила пропасть суперечних інтересів.

В сучасній війні Фош не вивів своїх армій із стрілецьких ровів, з кертичних нор на французькій землі. А за те армії Німеччини, історичного супротивника Франції, фаланґи Гінденбурга і Макензена верстали великі шляхи в глибину російської території, на Україну Крим, на болгарські боєвища і в Малу Азію. Від війни 1871 р перевага на европейському континенті без огляду на вислід ґіґантної боротьби в рр. 1914—1918 перейшла на бік Німеччини.

Франція остоялася в тій боротьбі тільки завдяки твердій волі анґльосаської раси; полишена на свої сили вона мусілаб була податися і сьогодня стогнати під тягарем тих самих репарацій, під якими вгинається великий німецький народ.

Свідомість своєї сили диктувала Анґлії її заходи щадити Німеччину, котра мусить мати своє місце під сонцем, мусить жити, розвиватися, поширювитися, бо такий є закон природи. До тогож колишна Франція несла великі кличі прав людини і громадянина, закликала народи до вільного життя, будила приспаних, тягнула на турнір життєвого круговороту [illegible], а нинішна Франція пхнула повоєнну Европу в каламутні хвилі важкого нуждовання. Поза Польщею і Румунією фактично немає нікого, хто щиро схилявся би до Франції. Всі народи европейського континенту голоснійше або тихше проклинають урядову Францію або Росію.

В тих умовах і мобілізація підчинених собі сил на ґенуенську конференцію не вдалася. Польща з балтійським бльоком, коли мати на увазі становище Франції до совітів, в дійсности була негармонійним елементом у французькій політиці. Польща і балтійські держави визнали совіти, позаключували з ними умови, на передодні ґенуенської конференції підписали відомий рижський протокол, тим самим перейшли той Рубікон, за котрий Франція жадала заплати від большевиків. Другий стовп французької політики мала антанта, був більш пригожий для будовання французької політики відносно европейського Сходу. Мала антанта не визнала совітів, вона має свої симпатії до старої Росії і тої будучої, про котру мріють Мілюков, Керенський і Авксентієв, отже до Росії, яка є запереченням теперішнього стану на Сході. Та в рішаючій хвилі і ця миляна банька зникла. Провідник малої антанти, зручний і меткий Бенеш, котрий свою країну зробив важливим чинником в европейській політиці, відразу відсахнувся від всякого авантуризму. В сторону Франції, що мріє про диктатуру в Европі кинув він важенну фразу: „Благаємо французький уряд, щоби нас не примушував до вибору між Францією і Анґлією“. Що це значить, відомо без зайвих пояснень. У виборі шляхів, між анґлійським змаганням до порозуміння і французькою неуступчивістю, вибір впаде на Анґлію.

Ці важенні слова впали якраз тоді, коли Льойд Джордж поставив Францію перед пусткою повної ізоляції, вказуючи, що анґлійська демократія шукатиме порозуміння в цілім світі. Це й є запорукою відродження повоєнної Европи.

До сучасного міжнародного положення.

Діставши недавно тому до рук велику двотомову працю славного професора берлінського університету, Вілямовіца, про Плятона — Platon von Ulrich von Wilamowitz-Moellendorf. Erster Band: Leben und Werke, VIII+768: Zweiter Band: Beilagen und Textkritik, IV+446. Zweite Auflage. Berlin 1920. Weidmannsche Buchhandlung —, я почув непереможну потребу душі: старенькому, вже понадсімдесятьлітному ученому, як мому колишньому учителеви із часу моїх студій у Берліні в рр. 1902|3 і 1903|4, переслати мою сердечну подяку за свіже, так дуже щедре, поучення новим твором, а заразом побажати йому всього найкращого з нагоди сьогорічного Великодня. В листі я помістив між иншим также кілька моїх рефлєксій до отсих слів автора, написаних ним у передмові до першого видання книжки ще за великої війни підчас Різдвяних Свят р. 1917: „Die Erschütterung des Krieges hat meine Kraft nur gesteigert, denn ich wollte das Meine so gut machen, wie die draussen, unter denen ich leiblich nicht mehr stehen konnte; diese Erschütterung bewies nur, wie fest wir stehen: vergebens versucht die Welt, Deutschland, das seine Kraft allein in sich hat, ins Wanken zu bringen. Die Erschütterung unseres Staates, für die ich allein die Schwäche und Kopflosigkeit der Regierenden verantwortlich mache, hat mir den Abschluss (т. є. викінчення твору про Плятона) schwer gemacht; ob wir uns selbst zerstören, werden die Jungen erleben“...

У відповідь на мій привіт професор Вілямовіц відгукнувся довшим листом з дня 20. квітня с. р., в котрім між иншим пише: „Ваш лист справив мені велику радість. Я Вас зовсім не забув. Підчас війни, коли наші війська стояли там у Вашій вітчині, я навіть пробував часто щось про Вас почути, хоч безуспішно. Тепер тішуся, що Ви з Вашою родиною щасливо перебули ті повні небезпек часи. Правда, будучина якраз для Вас і для Вашого народа ще дуже непевна; бож ми мусимо завсіди твердо памятати про те, що світова війна все ще триває, ба, що вона саме тепер і стає щойно правдивою світовою війною, коли Ірляндці, Інди, Єгиптяни, Араби могутньо ворушаться, а що Неґри зроблять те саме, то тільки питання часу. Чи культура Европи передержить ту крізу, про те сумнівається неодин вдумчивий приглядач; а як зважити страшенну могутність ложи, а до того так само страшенну тепер моральну гниль, то можна захитатися також у вірі про вдержання й матеріяльних дібр т. зв. культури. Бо що ми самі віримо у незнищимість того, що добре, у незнищимість морального порядку світа, се може нас особисто піддержувати; але то ще не забезпечує цвіту цивілізації, і дуже легко можуть пропасти верхи суспільности, які прецінь одні вдержують і дальше передають правдиву культуру. — Хто вже старий і знає, що мусить умерти, заки світ знову найдеться у стані мира, той може тільки дальше працювати так, як се й досі завсіди робив, і додержувати вірности і уповати на Бога і для себе самого навіть на найгірше бути готовим. Зараз на початку війни я втратив мого найстаршого сина, гарною жовнярською смертю; молодший вернув, з ушкодженим здоровлям, до дому і старається вдержати тепер у нових званнях (він був офіцером летуном)... Я сам підчас війни часто промовляв публично, а навіть видав друком свої „Воєнні промови“ (Kriegsreden), які я й рад би бачити в руках як най більшого числа читачів. Також мав я виклади в Бельгії, Македонії та прибалтійських країнах (Ostseepro-

Пр. 122|22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часописи „Громадський Вістник“ ч. 53. з дня 27. квітня 1922. в артикулах під наголовками 1) „Засідання Національної Ради“ в уступах зачинаючихся від слів „Майже від трьох літ“ аж до „які небудь заяви“. 2) „З Волині“ Нарада Волинського Народнього Комітету“ в уступі від слів „у звязку“ аж до кінця артикулу містить в собі єство злочину з § 65а) зак. карного, узнав доконану в дня 26. квітня 1922. року конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблищім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. грудня 1862. Д. п. д. № 6. ех 1863 а іменно засудженнє за переступство на гривну до 400 Мкп. — Львів, дня 27. квітня 1922.
(Підпис нечиткий).

vmzen), отже неодно бачив. Революція відобрала мені мій уряд, але я викладаю (на університеті) зовсім так само, як і перше, бо того мені ніхто заборонити не може. Притім пишу пильно книжки, щоби висловити, що ще в мене на серці. З Дільсом (Diels) таке саме. Гарнак (Harnack)... помирився зараз із новою владою. Едвард Маєр (Meyer) дбає тепер передовсім про наших зубожілих студентів. А вони є пильні і браві: на них і наша надія... Вам бажаю дальшого успішного життя і ділання... Також і Вашому народови бажаю, щоби, ставши на власні ноги, зумів якось уложити себе у найтяжше положення, свободу"...

Отсих кілька виписок із листу професора Вілямовіца я осмілююся подати також до відома ширшого нашого загалу — передовсім задля глибокої задуми над тим, як великий світовий світоч зносить страшну трагедію власного могучого народу, як дивиться на геройську смерть свого дорогого сина, як оцінює сучасне міжнароднє положення і де вкінці добачує надію на кращу будучність. А слова його певно варті великої нашої уваги, і то не тільки зогляду на його великий досвід і вік. Бо от, коли в р. 1913 відбувався в Льондоні міжнародній конгрес істориків, то його власне одноголосно вибрали представники всіх репрезентованих там Академій Наук цілого світа своїм ґенеральним промовцем.

Я додав би тільки одно: що я особисто не поділяю деякого — хоч зрештою серед теперішнього положення Німеччини вповні зрозумілого — песимізму старенького, горем прибитого професора що до виглядів на будуче, і то: ані що до долі европейської культури взагалі, ані що до долі нашого українського народу зокрема. Я сам вірю твердо, що чейже в Европі найдеться ще стільки розуму й поміркування, що не дозволить культурному цвітови людства покластися самохіть у могилу на сміх позаевропейських жовто-чорно-, чи червоноскірців тільки для догоджения своїй хвилевій пристрасти й амбіції... А колиб навіть, то ще й тоді я не стратив би надії на наш власний, сорокміліонний нарід. Він же в усякім разі — кажучи словами його великого поета — „прольоґ, не епільоґ!"

Тільки, чи скоро він найде молодіж, про яку сміло міг би сказати собі те, шо мені пише отсе професор Вілямовіц про свою німецьку: „De aber sind fleissig und tüchtig: Da liegt unsere Hoffnung!"

Д-р Іван Копач.

Велика Україна.

Що думають большевики?

Дня 24. квітня у Харкові відбулося тайне засідання центрального комітету комуністичної партії, на якому були присутні члени ради народніх комісарів України і вище військове командування. Засідання було присвячене обговоренню біжучого менту, в звязку з ускладненнями на Ґенуенській конференції.

Докладаючи про перебіг подій, Петровський заявив, шо справа приймає надзвичайно острий оборот, можливі навіть збройні конфлікти. Через те весь партійний апарат, а також і червона армія мусять бути негайно поставлені в боєву готовість.

Любченко, остерігаючи перед військовим захопленням, підкреслив, що гра зі зброєю небезпечна й обоюдо-гостра. Не треба забувати — заявив він, — що армія наша давно вже переведена на півголодний пайок, що вона фізично надзвичайно виснажена й на випадок перших невдач, технічно й матеріяльно незабезпечена. Крім того не треба забувати, що на Україні не має не тільки міцного, але навіть спокійного запілля. Бандитизм в запіллю може бути небезпечнійший від ворога на фронті.

Редактор „Селянської Правди" С. Пилипенко, аналізуючи становище совітських республік заявив: „Европа надзвичайно виснажена світовою війною. Вона ще й досі не може відчухатись від своїх болячок. Війна на заході непопулярна. Через те нема чого дуже боятися войовничого тону европейських дипльоматів і в першу чергу істеричної Франції. Бо всі ці вигуки обраховані більше на використання нашого голоду та на наш переляк. Але ми мусимо рішучо сказати, що за пять років революції ми вже придивились до всяких страхіть і що войовничою істерікою нас не залякаєш. Армія наша виснажена — це правда, але вона міцна духом. Цього не можна сказати про армії наших ворогів. Коли в нашому запіллю будуть бандити, то не вже ви думаєте, що в запіллі наших ворогів буде краще?"

Голова партійного комітету Рафаїл підкреслив, що система ізоляції продовжуватись далі не може, бо вона веде до неминучої й безславної загибелі. Голодуюча армія деморалізується, дезерція росте й ми стоїмо перед загрозою втратити армію, як боєву силу. Крім того останні події доказують, що наші вороги готуються до знищення нас в той чи инший спосіб. І через те нашим головним завданням є бути готовими в кожну хвилю для активної боротьби. Мусимо не дати ініціятиви в руки наших ворогів, бо від цього в значній мірі залежить успіх нашої боротьби. У всякому разі краще з честю загинути, ніж безславно капітулювати.

На засіданню рішено зорґанізувати спецяльну комісію, яка в трьох деннім реченци має виробити відповідні інструкції для закордоту та підготовчої праці на місцях. Після цього інструкції ці мусять бути внесені й розглянуті Всеукраїнським Центральним Виконавчим Комітетом. Про всі постанови, як і про це засідання, мусить бути негайно повідомлена Москва. (Українтаг).

Нові призначення.

Орґан Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету, харківські „Вісти" (ч. 42) повідомляє про слідуючі нові призначення на Вел. Україні:

Президією Всеукраїнського Виконавчого Комітету призначено Фрунзе тимчасово виконуючим обовязки голови ради народніх комісарів.

Вітошина призначено народнім комісарем юстіції.

Буздалина призначено народнім комісарем робоче селянської інспекції, зі звільненням його від обовязків народнього комісаря юстіції.

Корнієва призначено народнім комісарем соціяльного забезпечення.

Мойрова звільняється від посади народнього комісаря соціяльного забезпечення.

Замісником народнього комісаря робоче-селянської інспекції призначено Штернберга.

Представником Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету в правлінні Вукоспілки призначено В. Затонського.

Нагорода орденом червоного прапору.

„Вісти" (ч. 42) подають: „За керування небезпечною для життя боротьбою проти Денікина, Вранґля та Петлюри, а також за підготовку ліквідації бандитизму на Україні бувших членів революційної військової ради південного фронту: Раковського, Фрунзе та Гусіва, а також помічника командуючого військом Зійдемана нагороджено орденом Червоного Прапору.

Поля на В. Україні не засіяні.

Представник міжнародного Червоного Хреста, який приїхав від Тирасполю до Одеси й назад, оповідає, що всюди по дорозі бачив великі простори цілком не засіяної землі. Це справляє надзвичайно тяжке враження.

Навіть при доброму врожаї голод на Україні і в цім році неминучий.

Радянська Україна і Данціґ.

По донесенням з Данціґу, торговельні знавці при українськім радянськім посольстві у Варшаві зложили президентови сенату в Данціґу візиту в ціли засягнення інформацій про можливість навязання торговельних зносин поміж радянською Україною і Данціґом.

Після випогодження театрального горизонту.

Тяжкий камінь журби за будущину дорогої нам сцени спав із грудей кождого українського громадянина, кому не байдужий розвиток нашого культурного життя. Човник нашого театру, несений на бурхливих хвилях своєї течії, виминув на щастя підводну скелю, об яку мало що не розбився. Чи на довго буде човник вільний від дальших укритих небезпек, питають мене цікаві звідусіль і я можу тільки відповісти, що будущина на жаль чи на щастя заслонена перед нашими очима. То певне, що й бажання нашого громадянства й справа успішного розвитку нашої сцени вимагають того, щоб човник нашого театру нісся як найбільше гармонійно на хвилях своєї течії.

Відрадне явище спостерігається й серед нашого громадянства. Воно перестало вдоволятися балаганом і тужить уже за чимсь вищим. Це явище вкупі з випогодженням театрального горизонту дає запоруку, що наш театр уже не поверне до свого давнійшого стану, але в дійсности переживе нову добу свого розвитку. Уможливили її з фінансового боку театральний меценат, білий крук серед наших багачів, а під оглядом піднесення мистецького рівня нашої сцени артистичний ди-

ИОГАН ҐОТЛІБ ФІХТЕ

43)

Промови до німецького народу.

Переклав **М. ЄВШАН.**

(Продовження.)

Ті галузи змагання та здібности можна буде вичерпуючо розглянути, а навіть може на кількох членах перед очима показати, та подати найвищий розвиток кождого з них. Може навіть людський рід вийде на тім далеко гірше, як рід бобрів та бжіл, бо останній хоч вправді нічого нового не учиться, то все таки бодай не йде назад в своїй штуці, а чоловік, хоч дійде раз до вершка, знов паде в долину, і може тепер мучитися цілі століття або й тисячеліття, аби знов дійти до точки, на якій він радше відразу міг би був остатися. Відповідно до тих поглядів людський рід без сумніву также вже доходив до таких вершків свого образования та золотого віку; віднайти ті вершки в історії, і згідно з ними оцінити та випровадити від них всі змагання людства, є предметом найбільшої запопадливости тої більшости. По її думці історія вже давно готова і вже кілька разв була готовою; по думці тих людей не діється нічого нового під сонцем, бо вони знищили під і над сонцем джерело вічного розвою і дають повторюватися лише все повертаючій смерти та приходити їй кілька разів.

Відомо, що ця фільософія історії прийшла до нас з заграниці, хоч вона і заграницею в теперішний час вже минається і стала майже виключно німецькою власністю. Наслідком свого глибшого спорідження являється, що ся наша фільософія історії змагання заграниці, яка хоч вже рідко висловлює той погляд на історію і його більше не ширить, та ділає згідно з ним і знов підготовляє золотий вік, може так наскрізь розуміти і навіть наперед випророкувати їх дальшу дорогу і так щиро подивляти, що німецький мислитель не може чимсь таким про себе похвалитися. Та й як він міг би? Золотий вік він уважає з кождого погляду за ограниченість завмерлого життя. Золото може вправді бути найшляхотнійшим в лоні завмерлої землі, думає він, але матерія живого духа знаходиться по той бік сонця і по той бік всіх сонць і є їх джерелом. Для нього не розвивається історія, а з нею й людський рід згідно з укритим та дивним законом кругового танцю, на його думку робить її сам властивий та правдивий чоловік, не повторюючи того, що вже було, а творячи щось наскрізь нове в часі. Тому він не жде ніколи на само повторення, а коли би воно навіть мало прийти, слово в слово, як стоїть в старій книзі, то він не виявляє бодай свого подиву.

Подібним способом поширюється убийчий дух заграниці, без нашої виразної свідомости, над ширшими нашими науковими поглядами, що до котрих хочемо обмежитися на поданих прикладах; і власне тому се так діється, бо власне тепер ми на наш лад перероблюємо колишні впливи заграниці та переживаємо такий переходовий стан. Я подав сі приклади, бо се належало до справи; крім того ще й тому, аби ніхто не думав, що на підставі висновків з наведених думок може суперечити висловленим тут поглядам. І зовсім не тому, аби ті думки були нам незнані, або що ми не змогли піднестися до їх висоти, навпаки, ми дуже добре їх знаємо і могли би навіть, коли би мали до того зайвий час, розвинути їх взад і вперед в цілій їх послідовности; ми власне лише зараз з гори їх відкидаємо, а так само їх наслідки, яких в нашому запозиченому мисленню є більше, як би, поверховно дивлячися, легко можна думати.

Так само, як на наші наукові погляди, впливає той дух заграниці і на наше звичайне життя і його закони; аби одначе се стало ясним, а попереднє ще яснійшим, треба наперед при помочі глибшого погляду дійти до істоти первісного життя або до свободи.

Свобода, взята в значінню нерішучого хитання поміж кількома однаково можливими річами, не є життям, лиш сіньми та входом до дійсного життя. Остаточно мусить одначе раз прийти від того хитання до рішення та діяльности, і аж тепер починається життя.

Отже безпосередно і на перший погляд являється всякий акт волі чимсь першим, зовсім не другим, і не наслідком першого, його причини—як щось лише само собою істнуюче й істнуюче таким, яким воно є; і се значіння слова свобода, як одиноке можливе розумне ми хочемо усталити.

(Продовження буде.)

ректор нашого театру Олександер Загарів як знаменитий артист і режісер, школа котрого зазначилася на низці акторів, що є окрасою нашої сцени.

Заслуги і щедрого мецената нашої сцени й виховуючої керми Загарова знайшли загальне признання серед нашого громадянства. Ці заслуги повинніб подиктувати нашій театральній дружині ніяким робом не втягати обох їх у свої непорозуміння. Це сумно, що актори всієї Галицької землі не створили досі своєї професійної організації з усіх співробітників театральних труп. В такій організації можнаб полюбовно полагодити всяку крізу, яку надніс би якийсь непригожий вітер, і вона не виносилась би поза пороги хати й не тріваожилаб публичної опінії великим галасом з такої причини, яку можна усунути при щирім поставленню справи навіть у дуже тіснім гурті. Галицька нещирість мусить уступити споміж членів театральної трупи в імя дорогої нам справи й можности роздобути кращі умови життя для трупи.

Що умови життя та праці членів театральної дружини невідрадні, виною тут у першій мірі є та велика частина, може й більшість нашого громадянства, котра не ходить до свого театру; а є між ними власники камениць і фільварків, спільники дуже рентовних інтересів ітд. Тяжко й подумати, щоби хтось із них дав кошти на гардеробу для вистави якоїсь драми Лесі Українки або якоїсь европейської драми, а коли нема перекладу з якоїсь окраси европейської драматичної літератури, щоб замовив його в голодуючих письменників-ювилятів чи що подібне.

Одначе є дещо й в управі театру таке, що причиняється до зменшення більшого прибутку. До неприємних річей належить відкликування вистави й назначування в останній хвилині иншої; навіть перешкоди, що випливають із слабости актора чи акторки, можна усунути дублюванням ріль, тим більше инші. Ще прикрійша річ з вічним опізнюванням початку вистави. Взагалі на наших виставах, концертах тощо прийнявся звичай зачинати їх можливо ближче до десятої години. Робиться це з завзяттям, гідним кращої справи, хиба на те, щоб людей, що не мають часу на марнування, відшити від присутности на концертах і виставах. Відповідно до такого прийнятого звичаю починає й наша публика збиратися тоді, коли в західній Европі булиб уже всі глядачі на салі. Привчити публику до точности можна легко, зачинаючи найбільше з пятимінутовим опізненням концерт чи виставу й не впускаючи публики в часі виконування програми чи вистави першого акту на салю.

Не дописують також цьогорічні недільні вистави в порівнянні з попереднім роком, коли саля звичайно була переповнена. Я пояснюю собі це головно тим, що в неділю даються за трудні речі, коли тимчасом тоді приходить до театру публика для розваги або й така, яка нудиться поважнійшою европейською драмою. У недільних виставах треба вернути на мою думку до побутового українського театру, можливо з співами й танцями, але без горілчаних оргій, а з перекладеної европейської драми й комедії треба вибирати для неділі тільки легкі, зрозумілі речі, до того повні акції. Коли мова про репертуар, добре булоб, колиб попри щораз вищі щаблі модерного европейського театру виводжено на нашій сцені в зразкових виставах і наш побутовий репертуар, так дуже потрібний і нижчим верствам нашого народу і шкільній молоді й, що найважнійше, тим глядачам чужих націй, котрі, не розуміючи української мови, прийдуть усе таки на згадані вистави, щоб при їх помочи зазнайомитися з життям нашого народу.

Та львівський театр це тільки частина нашого театрального життя в краю. Крайня пора привести театральну справу всього краю в таку систему, щоб від неї було як найбільше користи на освітнім полі. На чолі всього театрального життя в краю повинна стояти одна верховна інституція, яка пильнувалаб правильного та здорового розвитку української театральної справи, від головної трупи у Львові почавши й на аматорських гуртках при читальнях „Просвіти" скінчивши. Правда при „Просвіті" у Львові істнує окрема організація для справ аматорських вистав, але це вимагає багато гроша, а „Просвіта" опинилася через байлужість широкого українського загалу до освітніх справ у більше ніж прикрих фінансових обставинах і не має за що розвинути навіть видавничої діяльности на полі популярно-наукових книжечок для народу.

Уявляю собі, що верховна інституція для театральних справ і професійна організація всіх співробітників українських театральних труп повинніб повести скоординовану працю. Професійна організація повиннаб не тільки подбати про поправу життєвих умов своїх членів, але й довести працю над удосконаленням своїх членів до того ступня, щоб її запорука за кождого свого члена була міродатною для верховної інституції для театральних справ чи власника або мецената театру.

Що торкається верховної інституції, вона малаб у своїм обсязі цілість театральних справ, отже ведення театрів, драматичних шкіл, школи оперового співу, танцю, курси для режісерів, видавництва всякого роду, звязані з театральною справою, робітні декорацій, гардероби, перук і всяких театральних утензілій, утримування харчівень для акторів і т. д.

На мою думку верховну інституцію для театральних справ требаб так побудувати, щоб вступування в її члени було доступне для як найширших кругів нашого громадянства.

Це поширить зацікавлення театром і стягатиме маси народу на театральні вистави. Тим самим таке поставлення справи може причинитися до вироблення смаку в нашого громадянства й через те до піднесення театральної культури. До того така інституція не буде зайвою навіть у тім разі, коли в нас повстануть українські державні й міські театри, бо серед усяких обставин справа театру піде найпевнійшим ходом, коли для її пильнування виробиться у нас широкий гурт добрих знавців і жерців театрального мистецтва. Інституція не може бути капіталістична, бо розвиток театру потребує вічних вкладів і при правильнім розвитку театру ніколи прибутки не покривають розходів.

Чи швидше чи пізнійше, така інституція повстане у нас. А поки що наше громадянство повинно завжди випоанювати невеличку театральну салю й бодай таким робом причинитися до підтримання нової доби в розвитку нашого театру, успіх якої в такій великій мірі залежить від дружньої співпраці нашого театрального мецената й артистичного провідника з усіма членами трупи.

М. Возняк.

Полагода театральної крізи.

В останніх днях квітня горизонт нашого театрального життя так захмарився, що здавалося, кріза в театрі „Української Бесіди" є неминучою та що немає ніяких зарадчих засобів, щоби запобігти лихови.

Вже від довшого часу кружляли поголоски, що артистичний директор театру п. Олександер Загарів, котрий вкладом своєї великої праці і таланту поставив наш театр в несприятливих умовинах на висоту европейської сцени, має покинути Львів. Не може бути двох думок, що така втрата відбилась би катастрофально на розвитку нашого театру і нагло перервала би кристалізацію тих сценічних талантів, що так гарно почали вибиватися і зростати під артистичним проводом п. Загарова.

На жаль нам стало відомо, що ті поголоски не протирічать дійсности. Тому в останній хвилині помістили ми статейку „Чи справді?", якої завданням було вияснити положення театру, як і всіх чинників, що тим, чи иншим робом впливають на театральне життя. В дальшім ході подій ред. Федорців, відбувши цілий ряд конференцій з інтересованими чинниками, запропонував своє посередництво для вирівняння конфлікту. В неділю дня 30. квітня, о год. 12. в полудне в льокалі нашої редакції відбулася конференція, в якій під проводом ред. Федорцева взяли участь: меценат театру, дир. Загаров, дир. Стадник, голова „Української Бесіди" д-р Савчак, голова Тов. ім. Лисенка радник Дрималик, ред. Струтинський та представники театральної дружини: Крушельницький, Бенцаль, Сеньків і Барнич.

Вичерпуюча дискусія на теми, обняті крізою в театрі, та инші теми, що торкаються театрального життя, протягнулася до год. 4. по полудни. Дякуючи добрій волі та вирозумілости всіх присутних вдалося полагодити крізу вповні вдоволяючо. Наслідок цього такий, що дир. Загарів і 11 артистів драми лишаються в театрі. Висунені домагання полагоджено компромісово, а в адміністрації театру створено дорадчий орган з відпоручників театральної дружини.

Полагоду цеї крізи з захопленням стрінула авдиторія на недільній виставі. Думаємо, що з почуттям полекші й вдоволенням зустріне цю полагоду й загал нашого громадянства, а ми є щасливі, що могли також причинитися до полагоди конфлікту, який міг мати необчислені наслідки для розвою українського театрального мистецтва.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

Преса.

„Газета Варшавска" про східно-галицьке питання на Генуенській конференції.

Генуенський кореспондент „Газети Варшавскої" доносить під датою 30. квітня ц. р.:

На вчорашньому засіданню політичної підкомісії, при дискусії над поправкою Братіяну до статті першого проєкту договору з Росією, несподівано порушено справу східних границь Польщі.

Братіяну, як відомо, домагався, щоби совіти зобовязалися до припинення всякої політичної і територіяльної пропаганди. Тоді Брантінг (Швеція) попертий Моттою (Швайцарія) заявив, що поправка має на думці удержання теперішного політичного стану Европи, що одначе обі непримиримі держави, які не брали участи в укладі нової мапи Европи, не хочуть брати за цю працю відповідальности і тому здержуються від голосовання над поправкою.

Тоді завважив Льойд Джордж, що справа границь Східної Европи не є в дійсности дефінітивно полагоджена, а що до Румунії, то її границі вже держави визнали, але не можна ще того сказати про инші границі.

Тут забрав голос делєгат Польщі мін. Скірмунт і по мужеськи поставив точку над і. Знаю, панове — говорив — що коли мова про неуправильнені границі, то мається на думці в першу чергу Польщу. Отже Польща знаменито здає собі справу з того, що її границі мусять бути визнані державами і Польща не ждала на Геную, щоби в тім напрямі поробити відповідні кроки. Кожда з держав, від якої залежить визнання східних границь Польщі, є вже в посіданню польської ноти в тій справі. Польща зовсім не хоче довести до визнання своїх границь дорогою контрабанди. Польща добре здає собі справу з того, що політична підкомісія є в цих справах некомпетентна.

На таке поставлення питання, яке зробило на присутних добре враження, відповів Льойд Джордж таке:

— Роблючи перед хвилею алюзію до східних границь Польщі, я не руководився ніякою неприхильною думкою про Польщу. Я сконстатував тільки факт. Розумію добре, що справа Східної Галичини, або справа польсько-литовських границь, якими займеться іще Союз Народів, мусять бути вже небавом полагоджені.

Тут відповів Скірмунт, що Союз Народів перестався уже інтересувати справою польсько-литовських границь і що польський уряд вважає цю справу, як і справу Східної Галичини дефінітивно полагодженими, вижидаючи тільки санкції держав. На цьому закінчено дискусію.

Після засідання Льойд Джордж зблизився до Скірмунта і заявив йому в приязному тоні, що бажає, щоби справа границь Польщі була якнайскорше управильнена і що як тільки готовий проєкт договору з Росією буде висланий до большевиків то він, Льойд Джордж, матиме більше часу і попросить Скірмунта до себе в ціли обговорення практичного полагодження справи Східної Галичини та Виленщини.

Рівночасно можу додати — кінчить свою кореспонденцію Смогожевскі, — що кілька днів тому розмовляючи з Бенешом на тему гарантійного пакту Льойд Джордж порушив справу східних границь Польщі і що до Східної Галичини заявив, що він вже бачить, як ця справа не повинна бути розвязана, то значить — не може бути віддана Росії ані творити незалежної держави, але не знає, в який спосіб Східна Галичина має бути звязана з Польщею...

Фрагмент з засідань Найв. Ради.

„Neue Freie Presse" подала на днях на основі французьких записок перебіг засідань Найвисшої Ради, на яких обговорювано справу Гор. Шлеську.

Як відомо, Горішний Шлеськ ухвалою з 7. мая 1919 признано Польщі. Одначе Льойд Джордж зажадав плебісциту, і на цю тему вивязалася дискусія між Вільсоном, Клемансом і Л. Джорджом:

Л. Джордж: Всі мої товариші є тої думки, що східна границя Німеччини не може бути визначена по лінії проєкту з 7. мая 1919. Якщо Німці не схочуть підписати і границі не зміниться, Англія не може ужити оружної сили для вдержання її. І вони згідні з експертами, що слід перевести плебісцит, бо Гор. Шлеськ понад 700 літ не належав до Польщі. Якщо голосовання випаде корисно для Польщі, годі буде Німцям говорити про реванж. Так було би, як що в р. 1871 плебісцит рішив би справу Альзасії і Льотарингії в користь Німців. А в

переконаний, що плебісцит випаде в користь Польщі.

Клєманcо: Що торкається Польщі, так перше всього треба направити історичний злочин, а в другій мірі слід створити барієру між Росією і Німеччиною. Читайте інтервю з Ерцберґером: він бажає собі Польщі, можливо найслабшої, бо вона ділить Росію від Німеччини. Німеччина яко володарка Росії означає, що наші погибші на полі бою жовніри надармо віддали своє життя. Це все, що тепер можу сказати.

В дальшім перебігу засідань, які трівали два дні, нараджувалися три потентати над технічною стороною плебісциту.

Дня 5. червня 1919 на третє з черги засідання в цій справі запрошено Падеревского для висловлення своєї опінії.

Перебіг засідання:

Клєманcо: Чи уважали би Ви плебісцит на Гор. Шлеську за допустимий, як що німецькі війська покинули би край? Хочемо почути вашу думку.

Падеревскі: Така зміна договору спонукала би мене до димісії, бо мій народ, якому в мировім прелімінарі приобіцяно Шлеськ — стратив би довіря.

Л. Джордж: Нічого ми не обіцяли, зовсім нічого. Ми опрацювали нарис договору, а не поставили ультімату. Ми застерегли собі право розгляненя німецької відповіди, отже маємо право робити розумні уступки. Якжеж? Ще вчера була Польща роздерта на три части, а її громадяне поборювали себе, а крім сього всі боролися проти незалежности краю!

Тепер запевнено вам воскресшу Польщу з 20-ти міліонами населення; крім сього жадаєте непольської Східної Галичини. І сього жадаєте від нас ви, яких волю здобуто ціною 1,500.000 погибших Французів, 800.000 Англійців і 500.000 Італійців. Нашою кровю оплачено вашу незалежність. Як що противитеся цій децизії, так ми відносно вас розчарувалися.

Це ясно.

Падеревскі: Я сказав тільки, що не міг би остатися в правительстві.

Л. Джордж: Ми здобули для Польщі, Чехії і Юґославії незалежність і це є країни, які противляться плєбісцитови, є більш імперіялістичні, як великі держави.

Падеревскі: Не можу на це згодитися. Ви повторяєте тільки враження, які подає преса.

Л. Джордж: Констатую, що хочете анектувати краї проти їхньої волі.

Падеревскі: Зовсім ні. Боронимо тільки наших громадян, коли їх нападають.

---

11. червня відбулася дальша дискусія:

Клєманcо: Чи бажаєте вислухати звідомлення польської комісії?

Л. Джордж: Комісія є корисно для Польщі настроєна. Не хотівби з нею вдаватися в дискусію.

Клєманcо: Можемо дискутувати між собою, одначе ми мусимо вислухати, що говорить комісія. Я приневолений ще раз заявити, що не бажаю собі плєбісциту на Гор. Шлеську. Та що ви, панове, дійшли до уоднозгіднення поглядів, прилучуюся до вас. Хотів би тільки зазначити, що там, де вибрали польських послів, плєбісцит зайвий.

Вільсон: Гаразд! На всякий випадок можна ще раз провірити границі. Я хотів би тільки додати, що мій товариш White зібрав інформації про ґерманофільський вплив клиру.

Л. Джордж: Йду о заклад, що ці інформації з польського джерела. Як що слухати Поляків, можна би пр. подумати, що вони поводяться з Жидами дуже гарно. Та ми всі знаємо, що так не є. Плєбісцит прінціпіяльно справедливий. Колиб не відбувся, з яким почуванням мусів би я вислати англійські війська, щоби боролися і гинули за Гор. Шлеськ.

Вільсон: Помиляєтеся. Мої інформації є від Американців, що були на місці. Зовсім переочуєте, як далеко можуть зайти Німці в виконуванню пресії і пропаґанді. Не має такої границі, якої придержувалися би, маючи політичну і господарську владу в своїх руках. Знаю, що робили в Америці. Якщо маю до діла з Німцями, то я проти них, а за Поляками.

Л. Джордж: Я хотів би оминути конфлікт. Горішно-шлеські Німці уважають Поляків за менше вартний елємент і погорджують ними. Німці під польським пановаyням т. зн. тільки вічні неспокої.

Клєманcо: Не оманюйте себе. Неспокої будете мати у всякому разі, скорше чи пізнійше, з плєбісцитом чи без нього.

Вільсон: На думку знавців перше всього мусять німецькі війська покинути край. Чи англійські війська готові чинно виступити на оборону плєбісциту?

Л. Джордж: Так! Тому, що цей прінціп справедливий. Поставлю питання, чи французькі війська хотіли би воювати за приналежність Шлеська до Польщі без плєбісциту?

Клєманcо: Не ставите справи в належний спосіб. Тут ходить тільки о це, чи Німці підпишуть договір чи ні.

Вільсон: Американські війська завжди можна зєднати, коли буде йти о війну з Німцями.

В цій хвилі входять знавці і виголошують своє експозе.

Після їх відходу дискусія йде дальше.

Вільсон: На мою думку мусимо рішитися на плєбісцит перед упливом року, найпізнійше до двох літ.

Клєманcо: До моїх дотеперішних думок нічого не маю додати. На мою думку — плєбісцит є схибленим ділом. Одначе Ви (в сторону Л. Джорджа) не погоджуєтеся зі мною, отже мушу уступити. Всеж я переконаний, що на Гор. Шлеську будемо мати великі забурення і скоре вирішення було би краще.

14. червня рішення про плєбісцит подано до відома Польщі.

Ухвали Найвисшої Ради передав польській делєґації Вільсон.

Падеревскі з театральним жестом заявив, що з болем піддається децизії Найвисшої Ради.

В обороні вязнених студентів.

(Резолюція віча білоруських студентів в Ч. С. Р.)

Дізнавшись, що польська влада в звязку зі справою Федака арештувала в Галичині 12 студентів Українців, що та влада держить їх без суду вже 7 місяців, що перевівши слідство і закінчивши переслухання відсунула суд над ними на неограничений час та вкінці з огляду на те, що арештовані студенти не можуть довше зносити безконечних терпінь і через те розпочали голодівку 12. квітня ц. р. — віче білоруського студентства в Ч. С. Р., відбуте 24. квітня в Празі, протестує проти такого поведення польської влади над арештованими студентами Українцями, висловлює своє щире співчуття українському студентству і звертає увагу цілого світа на переслідування українського і білоруського народів взагалі.

Огляд французької преси.

(15—21 квітня 1922).

(Галас правительственної преси. — Льойд Джордж у неласці урядової французької преси. — Становище опозиційної преси. — Франція ізольована. — Вільгельм Феррер проти наполеонських мрій. — Тирада Дашиньского. — „Ер Нувель“ про данину у Сх. Галичині. — „Невміруший“ Моркотун.

Париж, 22. квітня 1922.

Події ґенуенської конференції, а саме контрпропозиція совітів з домаганням 50 міліярдів рублів золотом відшкодовання, і заключення німецько-російського договору, отсе теми, займаючі першорядне місце в пресі останнього тижня. Вже перша подія, то значить домагання відшкодовання за втрати, які понесла Росія ізза інтервенцій Колчака, Денікіна і инших ґенералів, піддержуваних антантою, дала усій так званій „великій“ і правительственній пресі привід до різких протестів на адресу большевиків і до терпких критик політики Льойда Джорджа „Журналь де Деба“ з 17. IV. пише: „Скажім щиро: місце французької делєґації не є у віллі Альберті, на розмові з совітськими делєґатами. Коли Льойд Джорджови подобається обмінюватися гадками з тими панами і запрошувати їх на обіди, а то й на гру в гольф, то вільному воля. Одначе французька делєґація повинна остати на своїм становищі і не вдаватися в ніякі переговори з російськими „товаришами“ як лише на базі умов, усталених в Кан і в Бульонь...“ L' Action Française“ висказується ще різкійше: „Становище большевиків доказує ясно безглуздість пляну відбудови. Отже чим занимаються в Ґенуї? Що там роблять наші делєґати? Чи бажають методою Сократа виказати абсурдність конференції?“ Вістка про німецько-російський договір викликала правдиву бурю гніву: „Журналь“ з 18.IV. називає його „союзом побіджених, які нетерпеливо лагодяться до реванжу“.

„L'Action Francaise“ з 18.IV. домагається відкрито оружного виступу проти Німеччини і викликає: „Що нам принесла чотиролітна війна? Які овочі дала смерть півтора міліона Французів? Коли ми маємо іти на уступки в 1922 р., то можна було ощадити собі і 1914 рік!“

„Віктоар“ бачить причину лиха в політиці Льойда Джорджа: „При першій нагоді червона армія вступить до Польщі, і большевицька Росія, ставши сусідкою імперіялістичної Німеччини, дасть цій останній змогу перевести повну ревізію версайського мира. Ось такі вигляди дає нам ґенуенська конференція, як що Льойд Джордж не залишить негайно свого баранячого пацифізму, або Анґлія не перепинить його діяльности, яка веде Европу до нового заколоту“.

Рішучий виступ Льойда Джорджа проти Німеччини злагодив дещо критику на його адресу; появилися навіть чутки про можливість підняття на ново пляну анґлійсько-французького пакту. Однак цей примиримий тон довго не трівав, і ось „Матен“ з 21. IV. нотує з негодованням вістку про інтервю Л. Джорджа, дане представникам світової преси, заосмотрюючи його в слідуючий заголовок: „За посередництвом 500 дневникарів, Льойд Джордж потішає Німеччину, робить надію совітам і дає поучення Франції“. Се негодовання викликане: 1) алюзією Льойд Джорджа до „тих, що бажають невдачі конференції, бо вони все ненавиділи сей твір згоди, і мріють лише про кулак“, 2) згадкою про всеевропейський союз, в якім взяли би участь всі держави заступлені на конференції.

Офіціяльна французька політика, одобрювана великою пресою, зустрічається з гострим осудом органів опозиції, до яких треба зачислити, крім комуністичних і соціялістичних часописів, також і денники радикального напрямку, а саме:

„L'Oeuvre“ з 19. IV. висказується, що німецько-російський договір не є несподіванкою, бо нерозумна політика Франції на протязі останніх чотирьох років супроти Росії мусіла з природи річи довести до союза Росії з Німеччиною. Правдивий мир можна осягнути лише шляхом союза всіх европейських народів, з Росією і Німеччиною включно, кінчить Ґістав Тері (Gustave Théry), котрий мимоходом кажучи, називає отверто Поанкаре головним виновником світової війни. „Л ер Нувель“ („L'Ere Nouvelle“) з 15. IV. пише в кореспонденції з Ґенуї, що Франція знайшлася там перед ділеммою: зміни політики, або повної ізоляції...

Відокремлення Франції у світовій війні стверджує зрештою також і неопозиційна преса. „L' Information“ з 19. IV. пише про се в таких словах: „Було би пустим скривати глуху кампанію, яка ведеться в Ґенуї з уст до уст, від журналіста до журналіста, від делєґата до делєґата. Отверто чи скрито, протиставлять там конечність міжнародньої солідарности еґоізмови Франції, яку стріне за се остаточно справедлива кара ізоляції...“

„Le Echo de Paris“ з 20. IV. подає розмову з італійським ученим Вільгельмом Феррером, який повертаючи із Швеції, задержався з переїзді в Парижі. Ферреро, горячий приятель Франції, стверджує з жалем, що публична опінія Італії, і то не лише інтеліґенції, але й широких народніх мас, ставиться ворожо до Франції, бо уважає її новим виданням колишньої імперіялістичної Німеччини і обжаловує її о наполеонські мрії про військову геґемонію в Европі. Отсі погляди Ферреро приписує соціялістичній аґітації і обаві нової війни. Закріплення мира в Европі відбере вістря антифранцуським закидам.

Комуністична „Le Humanite“ вказує кількома наворотами, що Польща, так горячо полирана французьким правительством, визнала, разом з балтійськими державами, совітський уряд Росії скорше, як Німеччина, — і згадує навіть, що Польща мала запевнити собі корисні умови німецько-російського транзіту. Ся вістка спонукала польське посольство до спростовання, що Польща не веде з Німеччиною ніяких переговорів дотично питань, які входять в компетенцію ґенуенської конференції.

„Le Eclair“ з дня 18. IV. подає зміст листа Дашинського, спрямованого до президента II ого Інтернаціоналу, Вандервельде. Дашинський обжаловує соціялістів усеї Европи о сторонничість супроти Польщі, котру версайльський договір покликав до життя без границь і замкнув в пекольний круг плєбісцитів і невирішених територіяльних питань, залежних від Найвищої Ради; тут автор згадує між иншим про непорішену долю Східної Галичини. Наслідком того неозначеного становища парижської мирової конференції, Польща знайшлася в стані війни з чотирома сусідами: Німцями, Чехами, Українцями і Москалями. Коли одначе літом 1920 р. большевики стояли перед Варшавою, і Польщі грозила знову утрата самостійности, західно-европейські соціялісти звернули свої симпатії в сторону Росії; французькі ґенерали були тоді одинокими оборонцями революційного принципу національностей, — кінчить Дашинський свою тираду.

„Le Ere Nouvelle“ з дня 20. IV. містить слідуючий допис: „Польські комунікати у французькій пресі, які подають виказ сум пібраних останніми часами титулом данини промовчують дискретно вислід поборів у Східній Галичині; мабуть самі Поляки здають собі справу

з нелеґальности їх поведення: отож українське населення Східної Галичини є не лише приневолене платити сей надзвичайний податок, але на добавок Поляки стягають його з нечуваною суворістю. Українських мешканців сього краю, який тільки витерпів протягом шести років війни, і без устанку був тереном боротьби, оподатковується значно вище, як населення питомої Польщі. Екзекутори поводяться брутально і часто-густо уживають інтервенції жандармерії і війська; вони фантують масово бідних українських селян, не посідаючих середників для оплати данини, — і не щадять навіть предметів конечно потрібних, як постіль, біля, одяг, господарські знаряди, потрібні для управи ріллі... От так-то польські власти, з метою поліпшення фінансів Польщі, вирабовують і ведуть до руїни сей нещасний край, який не входить в склад польської держави, а остає лише під польською окупацією".

„Le Temps" з дня 16. IV. подає нотатку про виїзд Моркотуна до Генуї, і добавляє, що він повіз там богатий матеріял дотично „інтриґ українських авантурників за кордоном, який приготовляє нову інтервенцію, щоби відірвати Україну від Росії".

Конференція в Ґенуї.

Анґлійська преса про політику папи.

Анґлійська преса обговорює широко письмо папи, спрямоване до кардинала Ґаспарі в справі ґенуенської конференції.

„Менчестер Ґвардіян" підчеркує, що характеристичною ціхою того письма є знамение звернення до Росії, котра після слів папи може бути поважним чинником у відбудові. Денник наводить заяву Льойд Джорджа складену з причини згаданого письма. Анґлійський премієр висловлюєтьс з великим признанням про це письмо, яке націховане глибоким обзнайомленням зі справами Східної Европи. Льойд Джордж підчеркнув, що так ясно означений висказ папи за миром з Росією, є великою заохотою для всім европейських держав. „Менчестер Ґвардіян" пригадує, що теперішний папа був через два роки папським нунцієм у Варшаві і тому є так добре обзнайомлений з відносинами на Сході.

„Дейли Хронікль", стверджує з вдоволенням, що політика Ватикану в справі европейського миру є згідною з політикою Анґлії та Італії.

Москалі звертають 90 проц. сконфіскованих маєтків?

На засіданню політичної комісії дня 1. с. м. обговорювано дальше справу меморіялу для російської делеґації. Шанцер відчитав іменем Факти письмо Чічеріна, на руки голови конференції. Барту відчитав письмо яке одержав від Чічеріна і заявив, що Франція не ставилась ніколи ворожо супроти Москалів і що не має супроти Росії ніяких неприязних намірів. Франція поборює тільки той уряд, що заключив берестейський мир. Льойд Джордж заявив, що письмо Чічеріна є видержане в дуже приязнім тоні і це причиниться до усунення напруженої оцінки ситуації. Далі обговорювано справи звороту воєнних довгів. Малі непорозуміння, які витворювались підчас дискусії між Л. Джорджом і Барту, лагодив Шанцер. Льойд Джордж заявив між иншим, що Москалі наміряють звернути 90 проц. всіх сконфіскованих маєтків а тільки 10 проц. дорогою компензати. Представник Бельґії Жаснар заявив тоді, що коли Л. Джордж зможе одержати підпись совітського уряду під цею пропозицією, то бельґійська делеґація дасть на цей плян свою згоду. Те саме заявив і Барту. Внесок цей порішено предложити комісії знавців.

Конференція Л. Джорджа і Барту.

„Corierre della Sera" доносить що в суботу відбулася між Л. Джорджом і Барту двохгодинна конференція, на якій обговорювано російську справу, та проєкт скликання наради держав, що підписали версальський договір. Барту заявив, що Франція не задумує приступити до цих нарад перед 31. мая, себто до часу, коли буде вияснене становище Німеччини. Як місце зїзду проєктував Барту Париж. Л. Джордж обстоював натомість за Ст. Ремо.

Дипльоматичні чемности.

Барту вислав до Чічеріна лист, в якому впевняє російську делеґацію про приязне відношення Франції до російського народу, що був її вірним союзником через три роки війни.

Виїзд Барту з перешкодами.

Барту відложив свій виїзд до Парижа з приводу труднощів, пороблених Росією. Виїде він щойно тоді, коли буде викінчений меморіял для Росії. (ПАТ).

Меморіял на укінченню.

На вчоращнім (1|V.) пополудневім засіданню політичної підкомісії, яке відбулося без участи російської делеґації, усталено 6 прочих арт. меморіялу. Що до привернення приватної власности, задержано проєкт трьох внатоків: французького, анґлійського та бельґійського. Завтра наступить остаточне зредаґовання та ухвала прияття тексту. Вручать меморіял Росії, означуючи їй кількадневний речинець на відповідь. (ПАТ.)

Тратять віру в успіх.

„Таймс" доносить з Ґенуї, що окруження Л. Джорджа виявляє тепер куди менше певности в успіх ґенуенської конференції, ніж це було до тепер. Л. Джордж заявив, що має ще надію, що Росія прийме предложені їй пропозиції. Коли би большевики не зґодилися на приняття тих пропозицій, Анґлія перестане займатися російською справою.

Братіяну їде до Парижа.

По закінченню ґенуенської конференції поїде румунський президент Братіяну до Парижа.

Першомайське свято у Львові.

День першого мая святкувало львівське робітництво дуже торжественно. Вже від вчасного ранку проходили вулицями міста ґрупи маніфестантів з таблицями і прапорами, прямуючи на свої збірні точки.

Українські робітничі маси розпочали свято зборами в салі Лисенка, що тревали від год. 10. рано до 12. в пол. Збори скликала управа УСДП. Промовляли ред. Іван Квасниця, на тему: „Боротьба з капіталізмом" і Антін Чернецький про „Одноцільний пролєтарський фронт" і Стеф. Пашкевичівна про „Становище жінки в боротьбі пролєтаріяту".

Наглий внесок п. Калятинського в справі завішення „Вперед" перейшов одноголосно, після чого ухвалено протестуючу резолюцію.

Збори закінчив д-р Лев Ганкевич, при чому ухвалено слідуючі резолюції:

Першомайська резолюція.

„Зібраний в дні 1. мая український пролєтаріят, приєднує свій голос до голосу маніфестуючого в тому дні міжнародного соціялістичного робітництва і як давними роками так і тепер в хвилину, коли рішається доля цілих міліонів визискуваних і поневолених, коли недалекий вже остаточний день побіди — український пролєтаріят заявляє:

I. Основним заложенням соціялізму і краєугольним каменем клясової боротьби, це міжнародня єдність пролєтаріяту. Ця міжнародня єдність пролєтаріяту розбита наслідком світової імперіялістичної війни, стає перед нами як найбільш пекуче питання сучасного моменту.

II. Тому з радістю вітає український пролєтаріят перші заходи міжнародного соціялістичного табору для привернення давної єдности і розуміючи історичне значіння останньої берлінської конференції трьох Інтернаціоналів, відповідно до його постанов в дні 1. Мая підносить:

нехай живе 8-годинний день праці, проч з безробіттям, нехай живе одноцільна акція пролєтаріяту в справі визнання радянської влади і помочі голодуючим в Росії і на Україні, нехай живе обєднаний пролєтарський фронт.

III. Розуміючи вагу і значіння української державности, вважаючи її сумою всіх своїх змагань і боротьби, зібраний в дні 1. Мая український пролєтаріят підносить давній свій клич: вільної, самостійної, суверенної української соціялістичної републики, яка обєднала би всі етнографічні українські землі.

IV. Переживаючи момент нечуваного зросту реакції, яка загрожує всім дотеперішним революційним здобуткам робітництва, український пролєтаріят підносить і свій голос протесту, зокрема протестує проти знущань і переслідувань на тих українських землях, що до яких потоптано право самоозначення народів, які є тереном нечуваного терору і шовіністичних оргій.

V. Український пролєтаріят заявляє готовність невпинної, рішучої боротьби за свої одвічні права в рядах міжнародного соціялістичного табору, бо тільки ця співборотьба може принести йому бажану побіду і завершення всіх соціяльних і національно державних домагань".

Після віча уформувалися присутні в великий похід, який йдучи вулицями Коперника, Словацького і 3. Мая — де прилучилося жидівське робітництво, — дійшов під головний театр.

Там зібралось було вже в той час польське робітництво. Злука з Поляками викликала невдоволення серед українського робітництва, головно гостро критикували цей поступок залізничники. Під театром відчитано резолюції берлінської конференції і промовляли від Українців д-р Лев Ганкевич, від Поляків ред. Щирек і від Жидів Пох. Маніфестанти несли числені таблиці і прапори, серед яких виріжнялися: таблиця з написом: „Хай живе суверенна, зєдинена, українська, соціялістична република" і червоний прапор з написами: „Комуністична партія Східньої Галичини", в трьох мовах.

Український похід розвязав перед ред. „Вперед" І. Кушнір.

Вечером відбулась в українськім театрі при напів заповненій салі, святочна вистава, де відіграно вимки з „Запорожця", „Куди вітер віє" і „На перші гулі".

Свято закінчила забава у „Волі".

РІЖНІ ВІСТИ.

Оборонний стан границь Польщі.

Дня 2. ц. м. відбулася в кабінеті маршалка польського сойму Тромпчиньского конференція послів польських соймових клюбів при участи представників польського уряду — премієра мін. Поніковского і шефа ґен. штабу Сікорского, який уділив присутним пояснень про стан забезпечення польських границь.

Зїзд німецьких републиканців в Мінхен.

Дня 29. і 30. квітня відбувся в Мінхен зїзд німецького републиканського союза. Баварський уряд не був офіціяльно репрезентований. Вступну промову виголосив мін. Барденштайн, котрий взивав до викорінення з німецької суспільности духа війни і підданчости, бо щойно тоді Німці будуть зрілі до демократичного устрою. Мін. Прайс промовляв про потребу републиканської конституції для Німеччини. (ПАТ).

Німецько фінляндський договір.

Після довгих переговорів в міністерстві для загр. справ в Берліні підписано економічний договір поміж Німеччиною і Фінляндією. Цей договір управильнює ряд торговельних і транспортових справ. (Рспр.)

Справа міжнародної позички для Німеччини.

Дипльоматичний справоздавець „Дейли Нюз" в Генуї пише, що донесення про можливість міжнародної позички для Німеччини належить приймати з найбільшою резервою. Ряд фінансістів, з якими справоздавець розмовляв, висказав думку, що Німеччині не можна уділити позички так довго, доки репараційна сума, яку має заплатити німецький уряд, не буде зредукована. Міродатні чинники мають схилюватися до уділення Німеччині 5-літної мораторії.

В Ірляндії ллється кров.

По донесенням льондонських денників, в графстві Корк у відплату за події в Бельфесті застрілено 8 повстанчих провідників.

Американське посольство в Берліні.

Президент Німеччини Еберт приняв нового посла Зєдинених Держав Гаутона, котрий передав йому засвідчаючі грамоти.

„Скільки винні европейські держави Америці?"

Під таким заголовком харківська „Селянська Правда" (ч. 18) доносить: „В взязку з вирішенням справи про поворот боргів, анґлійські ґазети наводять, скільки яка держава винна Америці: Анґлія — 4.166,318.358 долярів та відсотків 407 міліонів; Франція 3.351,000.000 та відсотків 284 міліонів; Італія — 1.448,000.000 і 33 міліонів відсотків; Росія 193,000.000; Польща 136,000.000 Чехо-Словаччина 91,000.000; Сербія 51,000.000; Румунія 36,000.000; Австрія 24,000.000; Греція 15,000.000; Естонія 14,000.000; Арменія 12 міліонів; Куба 9,000.000; Фінляндія 8,000.000 долярів.

Дрібніщі суми винні Латвія, Литва, Угорщина та инші держави. Загалом сума боргів ріжних держав Америці досягає 10 міліярдів долярів".

ТЕЛЕҐРАМИ.

Барту виїхав до Парижа.

Генуа. (ПАТ.) Нині о год. 11·15 предсідатель французької делеґації Барту відїхав до Парижа.

Анґлія проти обсади басейну Рур.

Віденьь (ПАТ.) „Н. Фр. Пр." доносить з Льондону: В палаті громад заявив Чемберлен, що анґлійське правительство не було би схильне пійти разом з Францією, колиб вона схотіла обсадити рурський басейн. На запит члена палати відповів Чемберлен, що анґлійське правительство знало, що між Німеччиною і Росією від початку року йшли переговори, котрі переривано кілька разів. Звіт про це наспів до анґлійської амбасади в Берліні, але договір в Рапальо заскочив Анґлію.

Окремішні договори Анґлії з Росією?

Льондон. (ПАТ.) Льондонські часописи пишуть, що Льойд Джордж продовжить свій побут в Генуї о 2—3 тижні. В Генуї кружляють чутки, начеб з анґлійської сторони розглядано можливість заключення з Росією окремішних договорів, колиб не вдався загально европейський договір.

За участь Америки в ґенуеській конференції.

Відень. (ПАТ.) „Н. Фр. Пр." доносить з Нюйорку, що б. держ. секретар в кабінеті Вільсона, Брієн звернувся до през. Гардінґа з письмом, в котрім дуже просить, щоби в інтересі світового мира Зєд. Держави вислали свого представника до Генуї. Понеханням цього поповнено би велику похибку, але ще не запізно направити її. Брієн предкладає, щоби представник Зєд. Держав мав повновласть давати ради иншим державам, але з застереженням, щоби не приймав зобовязання.

Домашна війна в Китаю.

Льондон. (ПАР.) Райтер доносить з Пекіна, що по останніх боротьбах війська Чанґ-Цу-Лінга відступили.

Рим. (ПАТ.) Радіо. Домашня війна в Китаю поширюється все більше Ген. губернатор Манджурії ґен. Ву-Пеі-Фу, провідник лібералів центр. Китаю почав офензиву в в провінції Пекін. Революціонери оволоділи морською ескардою півн. Китаю.

Росія не підпише версайського договору.

Берлін. (ПАТ) Вольф. По інформаціям „Евр", Чічерін розмовляв учера довше з Бенешом, котрому заявив, що Росія не може підписати версайського договору. Коли одначе сов. правительство буде визнане де юре, тоді може оголосити заяву з характером анексу до договору і доповняючу цей договір. Чічерін мав сказати, що коли покажеться потреба, сов. Росія уневажнить договір в Рапальо.

НОВИНКИ.

— **Гісім нюхають.** До редакції приходить п. В. Г. й розповідає: Дня 1. мая о 7. год. вечером переходив я попри дім „Просвіти". Якийсь грубий, чорний і вусатий панок запитав мене просто з моста: Pan mię zna? Ні! — кажу. — To chodź pan, ja panu coś powiem. Потягнув мене до найближчої брами й каже: Ja jestem z policji; jak się pan nazywa? Перепрошую — кажу — чим можу служити? Milcz pan, bo pana zamknę do furdygarni! крикнув розлючено панок, а коли я попросив його вилеґітимуватися, він став мене ординарно лаяти й показав леґітимацію, яка свідчила, що він поліційний агент. Панок записав собі, як називаюся, звідки родом, за маму й батька питав, що роблю, де живу й закінчив піднесеним голосом: Niech pan idzie i milczy, bo zamknę pana! Trzeba mi było pana poznać. Це не перший случай, що агенти нишпорять по хатах і вулицях, зачіпаючи й наражуючи людей на неприємність, не придержуючися при тім найпримітивнійших правил чемности. Але правда, це вища культура".

— **Для кого оснований Національний Музей?** До новинки під повищим заголовком, поміщеної в 55. ч. нашого часопису одержуємо через канцелярію д-ра Льва Ганкевича спростовання д-ра І. Свєнціцкого, який на основі §. 19. пресового закона пише: „Прошу спростувати нотатку поміщену в 55. ч. „Громад. Вістника" з дня 29. квітня 1922 р. п. н. „Для кого оснований Національний Музей у Львові". Неправдою є немовби „доступ до Національного Музею так в будні, як і в неділі був вповні неможливий" — а правдою є, що доступ до нього для праці в робітнях є загально доступний від 8. рано до 2. по полудни, а для сторін в справах власних до Музею від 12. до 2. крім неділь і свят. Неправдою є немов би „кустос Музея заявляв себе недужим і не вважав за відповідне отворити Музей навіть артистови", а правдою є, що кустос Музея був тяжко хорий весь час від Великодня до Провідної неділі і через дійсну хоробу на приказ лікаря лежав від пятниці 21. квітня до понеділка 24. квітня і через сю хоробу не міг приняти учня Академії Мистецтва в Кракові п. Льва Геца, що явився до нього в його приватному мешканню в неділю 23. квітня, і дати йому змогу дістатися до його речий, яким управа Музея від літа 1921 р. дала приміщення і сховок без усякої користи для Музея від сего, але дала йому повну змогу порядкувати ними в понеділок 24. і второк 25. квітня. Неправдою є, що „щось в тім роді мало уже місце при нагоді II. збірної виставки праць п. Новаківського", а правдою є, що управа Національного Музея не будучи адміністратором власности неприсутного Митрополита Андрея Шептицького, не могла видати або не видати образів кисти О. Новаківського з приватного мешкання Митрополита, а видячу автопортрету Новаківського зі збірок Музея на виставу приватну артиста звязала з додержанням обовязку звороту до збірок Музейних Музея одної картини і трьох книжок рисунків, взятих на час з Музея за розписками дружиною артиста в 1917 і 1920 р." До повищого „спростовання" не маємо покищо нічого додати поватим, що простує воно не факти а мотиви, серед яких вони зайшли, мотиви, які трудно признати оправдуючими. Добра воля кустоса Національного Музея в одному і другому випадку могла зробити дуже багато, що найменше не викликати конфліктів, які суперечать інтересам нашої культури.

— **Цензура „культурного" народу.** До нашої редакції прислали нам „добітни" доказ „висшости" сусідської культури. Це картка, представляюча портрет Т. Шевченка, прислана з Чехословаччини до п. Г. Захарій в Тростянци. Польська цензура в Тернополі витиснула одну свою печатку на адресі а дві на лиці й чолі українського Генія. Суди їх, культурний світе!

— **„Гіґієнічне" щеплення.** В селі Глушкові пов. Городенка щеплеао недавно місцеве населення проти холери, при чому не переводжено ніякої дезінфекції знарядів щеплення. Заходить обава, що тим робом рознеслося багато заразливих хоріб, як сифіліс, туберкули і т. п.

— **Воздушна комунікація** пасажирськими й почтовими літаками отвирається дня 5. мая між Данціґом а Берліном, дня 8. мая між Данціґом-Кенігсберґом-Клайпедою і Ригою. Ця лінія матиме получення до Смоленська і Москви.

— **З ґімназії СС. Василіянок.** Довідуємося, що управа приватної ґімназії СС. Василіянок вважала вказаним теж відсвяткувати річницю конституції 3. мая, заряджуючи вільний день від науки. Не дивуємося, коли таке під примусом мусять робити державні школи, але на приватну щколу, удержувану приватними фондами українських родичів, сього трохи за багато. Думаємо, що родичі і громадянство мають також тут щось до сказання та не позволять кривити душами своїх дітей, а хвилева управа ґімназії мусить теж тямити, що на домі, у якім під сю хвилю приміщена ґімназія, видніє напись: „Академічний Дім..."

— **Індолєнція польської почти.** Справджено навіть польською пресою факт, що один лист ішов з Болехова до Львова 7 днів; зазначити треба, що зі Львова до Болехова є 100 кілометрів отже навіть пішки можна легко зайти за 3 дні!

— **Смерть артиста В. Далекого.** У Володимирі Вол. 23. квітня помер артист українського театру Володимир Далекий. Підчас визвольної війни служив при українській армії. Помер на пятнистий тиф. Осиротив жінку і двоє незаосмотрених дітей.

— **З театру.** В середу, дня 3. мая ставить театр „Бесіди" народню драму зі співами і танцями п. Корженьовського „Верховинці". — На половину мая приготовлюється вистава Ярославенкової ліричної оперети на 3 дії „В чарах кохання" („Відьма"), лібретто написав С. Черкасенко.

В неділю, дня 7. мая с. р. відбудеться збірка під церквами на охорону могил наших героїв. — Комітет. 1250 1—1

— **Перший великий весняний фестин** улаштовує 7. мая „Союз Українок" на площі „Сокола Батька". Дохід в користь української голодуючої молоді. 1248 1—2

В четвер, дня 5. V. 1922. о год. 6 веч., на площі „Сокола Батька" кваліфікаційна комісія Т-ва „Україна" доконає остаточного поділу грачів на дружини. — Взивається проте всіх грачів як і тих, що мають охоту грати в літнім сезоні прибути в означенім часі на грище С.-Б. — Пізнійші зголошення не будуь узглядкені. 1260 1—2

П. Т. Письменників, які мають у себе повісти, оповідання чи спомини з часів Визвольної Війни, просить порозумітися в справі видання їх Видавництво „Червона Калина". — Адреса В-ва: *Осип Нароцький*, Львів, Марка 2. 1246) 1—2

Культурно-освітня комісія робітн. тов-а „Воля" (ул. Оссолінських 8) уряджує в середу, дня 3. мая б. р. у себе відчит проф. д-ра Свєнціцкого на тему: „Початок суспільного роману". Початок о год. $6^1/_2$ вечером.

Рух в українських товариствах.

Зі Сокола-Батька.

Правильні, руханкові вправи в рухівни при вул. Руській ч. 20. пічнуться з днем 2. мая ц. р. Вчитимуть фахові учителі і учительки. Кождий відділ вправлятиме два рази в тиждень. Вписи прийматиме учитель відповідного відділу.

Подається до відома філіям, що вкладка їх виносить дві тисячі марок річно платних в двох піврічних ратах. Члени товариства будуть могли користати з одягів руханкових за вплаченням що місяця подвійної вкладки. Відділи будуть вправляти в такім порядку:

Старші члени (поза 35 літ) в середу і пятницю від год. 7—8. вечером. Молодші члени (до 35 літ) у второк і суботу від 7—8. год. вечером. Ученики старші (від 15 літ) в понеділок і четвер від 6. год. до 7. вечером. Ученики молодші (від 9—14 літ) в середу і суботу від год. 4—5 попол. Членниці в середу і пятницю від 6—7 год. вечером. Учениці старші. Для них призначені години від 5—6 в понеділок, пятницю а також ті години у второк і четвер. Учениці молодші ті самі дні від год. 4—5 год. попол. Ремісничa молодь у второк і середу від 8—9 год. вечером. Учительський кружок сходитисяме раз в тиждень а то в пятницю від год. 8—9 вечером. Звертається на се увагу молоді передовсім академічної, щоби учащала на цю годину. Оплата учеників і учениць виносить місячно 50 польських марок.

М. Заячківський. голова С-Б. — *К. Єзерський*, справник.

НАДІСЛАНЕ.

Заява.

На лист невідомого доброд'я з Тернополя заявляю, що професора Зарицького (котрий офіціяльно похвалив поступок свого брата Родіона, студента польської техніки у Львові) я не вибив по лиці і взагалі о нічім подібнім навіть не чув, тому і перепрошувати його не думаю, впрочім не маю за що.

1—1 *Міхенко Леонід.*

Подяка.

З волі Найвищого — скінчила життя наша найдорожча донька Галя, дня 25. IV. 1922 р. Сею дорогою складаємо найгорячійшу і найщирійшу подяку В. П. Добродієви д-рови Б. Овчарському за щиру лікарську поміч протягом довгої недуги і Вп. Паням і Панам, що зволили взяти участь в сумнім похороннім обряді, причім особливо дякуємо ВП. П. Поповичу за зорганізовання хору і всім ВП. П. Співакам, як також дякуємо ВП. П. Місі, товаришці покійної за зложення вінця на могилу. Рівнож дякуємо дорогим Товаришкам і Товаришам праці, що відпровадили Покійну на місце вічного супочинку. Нехай Всевишний винагородить всіх ВП. учасників похорону.

Е. В. Саракузи, родичі.

ОПОВІСТКИ.

Народній театр Тов. „Українська Бесіда" у Львові, під артистичним проводом Олександра Загарова. Саля Тов. ім. М. Лисенка, вул. Шашкевича ч 5.

Середа, 3. мая: „ВЕРХОВИНЦІ", народня драма зі співами в 6 відслонах Й Корженьовского.

Білєти продає раньше „Народна Торговля, а в день вистави від год. 10 до 12 перед пол. і від год. 2 попол каса театру.

На Інвалідів і сироти по українських жовнірах зложили село Бабухів 9.975 Мм. а с. Залуже Солонець повіту Рогатинського 9.670 Мп. 1—1

З Правничого Товариства. Продовження реферату през. Децикевича „Про воєвідську самоуправу" слідуватиме в четвер, 4. мая, год. 6 вечером в салі „Української Бесіди" (Народний Дім, вул. Рутовского) де відбуватимуться на будуче четвергові сходини Товариства.

Заразом подається до відома, що зі всіми письмами в справах Товариства слід звертатися до секретаря Г. Ради адвоката д-ра Ол. Надраги, вул. Домініканська 11|I; гроші належить прямувати на адресу скарбника скарбового надрадника Мих. Русина, вул. Голомба ч. 8. 1—1

Усіх Товаришок, що здавали матуру 1912 р. в „Українському Ліцеї" в Перемишлі, прошу подати свої адреси в ділі скликання Зїзду — Ірена Негребецька, Перемишль вул. Барська 15. 1248 1—3

Жадайте всюди лякерів до підлоги „Fritze-го“ „FRITZELACK“

дешеве, видатне, тревале.

Заступництво: ГЕНРИК ФРАЙҐАЙТЕР, ЛЬВІВ, вул. Каспра Бочковского ч. 5.

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від середи 3. мая 1922. лише до суботи 6. мая найбільше трогаючу нервами і побуджуючу уяву велику 6 актову драму п. з.

Утеча і погоня

Серія IV. феноменальної американської драми п. з.

„Індійський книжал“.

Замісць бажань з приводу вінчання проф. С. Шаха з панною Леонтиною Застирцівною зложив Мих. Возняк 2000 Мп. на Рідну Школу. 1—1

Заходом усіх українських Товариств в Стрию відбудеться в четвер дня 11. мая 1922 р. в сали Народного Дому

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

в 61 роковини смерти Тараса Шевченка з добірною програмою.

Близші подробиці подадуть оголошення. — *За Комітет: А. Файґель. д-р. Єв. Калитовський.* 1245 1—1

Позір! Руханкові вправи в Соколі Батьку зачнуться правильно з 2. мая с. р. Учеників і учениць оплата місячно виносить 50 мп. Вправляють: Старші члени в середу і пятницю від год. 7–8 веч. Молодші члени у второк і суботу від 7—8 год. веч. Ученики старші в понеділок і четвер від 6—7 год. веч. Ученики молодші в середу і суботу від 4 — 5 год. по пол. Члениці в середу і пятницю від 6—7 год. веч. Для учениць старших від 5—6 по пол. в понеділок, пятницю а також ті години у второк і четвер. Молодші учениці ті самі дни від год. 4 — 5 по пол. Що до відділу порозуміються з дотичними учительками. — Реміснича молодь у второк і середу від год. 8 — 9 вечером. Учительський кружок в пятницю від год. 8—9 вечером. — Зголошення приймає учитель відділу або щодня (з виїмкою неділь і українських свят) від год. 6—8 вечером в домівці Товариства. — М. Заячківський, голова С.-Б. — К Єзерський, справник. 1227 2—3

Дрібні оголошення.

ПІДГОТОВЛЮЮ до правничих іспитів і риґорозів. Можу виїхати на село. Зголошення з поданням услівій: Кирчів, Львів, дорога Кульпарківська ч 22. 1252 1—2

ДО ВИНАЙМУ сад кількаморґовий у Львові. Зголошення до 5. мая 1922 р. приймає канцелярія адвоката д-ра Евгена Гвоздецького у Львові, вул. Красіцьких ч. 6. 1181 а) 4—5

ДО ВИНАЙМУ сад 10 морґовий в Скнилові. Зголошення до 10. мая 1922 р. приймає канцелярія адвоката д-ра Евгена Гвоздецького у Львові, вул. Красіцьких ч. 6. 1181 б) 4—5

ГОСПОДАРСТВО 5½ морґ. ціле обсіяне, зі збором, будинками, інвентар живий і мертвий рівнож домашне уряджения, сейчас до продажі лише Українцеви за доляри Зголошення: Марко Ясінський, Стадня к. Борткова, почта і стація Скварява. 1226 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

5.000 Мп.!

на будову дому „Рідна Школа“ в Станиславові зложили дальше по 5.000 мп. і кличуть:

Клементина Топольницька кличе: 1) о. Луку Захаріясевича в Дучаєві. 2) Марію з Ткачухів Андрусевич в Посічи. Софія Новодворська кличе: 1) Олену Левицьку в Жукові, 2) Клима Стефаніва в Коломиї. Іван Зубаль кличе: 1) Наталію Ковальську в Галичі, 2) о. Романа Лободича в Галичі. Михайло Винничук кличе: 1) о. Степана Гунчака в Угринові дол., 2) Дмитра Винничука в Угринові дол. Кирило Ткачук кличе: 1) о. Юстина Гірняка в Яниці, 2) Михайла Понхана в Квігинин'-місті. Лев Крижанівський кличе: 1) о. Володимира Рудавського в Завадці, 2) о. Осипа Рожанського в Мостищу. Василь Івасів кличе: 1) Андря Захаркова в Височанці, 2) Елеонору Скрутівну в Яворівці. Іван Терпиляк кличе: 1) Степана Гавицького в Галичі, 2) Дмитра Приймака у Львові. Володимир Литвинович кличе: 1 Сидора Кузика у Львові, 2) Андрія Манька у Львові. Лев Рудницький кличе: 1) о. Антона Рудницького в Богородчанах, 2) о. Омеляна Короля в Новиці. Іван Вовк кличе: 1) Василя Кукурудза в Побережу, 2) Семка Мороза в Побережу: Д-р Теодор Ваньо кличе: 1) Михайла Балтаровича в Золочеві. 2) о. Миколу Хмілевського в Золочеві. Лев Гузар кличе: 1) д-ра Евгена Гвоздецького у Львові, 2) Якова Трача в Суботові. Зеновій Козловський кличе: 1) Ореста Козловського в Рогатині, 2) Евгена Козловського у Вінніпеґу. Федір Олесницький кличе: 1) Миколу Яцкова у Львові, 2) о. Альойзія Олесницького в Чортівці. Анна Крушельницька кличе: 1) д-ра Михайла Воробця в Калуші, 2) д-ра Івана Греньчишина в Чорткові. Григорій Кичун кличе: 1) о. Івана Луцика в Надвірній, 2) о. Григорія Зінька в Острині. 1207

XII. Звичайні ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Міщанського реміснично-промислового Союза кредитового

стоваришення зареєстрованого з обмеженою порукою у ЛЬВОВІ

відбудуться в неділю, дня 14. мая 1922 р. о год. 12. в пол. у власнім льокали при вул. Руській ч. 3, І., з слідуючим порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з попередних Загальних Зборів.
2) Адміністраційний і рахунковий звіт Дирекції і білянс за р. 1921.
3) Звіт Контрольної Комісії Ради з внесенням на затвердження білянсу і уділення абсолюторії Надзірній Раді і Дирекції Товариства.
4) Розділ чистого зиску.
5) Вибір 3 членів Надзірної Ради і 3 заступників.
6) Внески і запити.

Рахункове замкнення і білянс Товариства виложені в канцелярії для перегляду Вп. Членів кождого дня в урядових годинах. 1036 3—3

Львів, дня 1. квітня 1922.

Микола Заячківський председатель Ради. **Михайло Галібей** секретар.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Повітового Тов-а кредитового

„САМОПОМІЧ“,

Тов. зареєстр. з обм. порукою в **Бродах**, відбудуться в понеділок дня 22 мая с. р. о год. 11. перед полуднем з слідуючим порядком дневним:

1) Відчитання протоколу з попередних Заг. Зборів; 2) Рахунковий звіт і білянс за р. 1921; 3) Звіт з контролі краєвого „Союза“ Ревізійного і справоздання контрольної Комісії з внесками на уділення абсолюторії за р. 1921; 4) Розділ білянсового зиску за р. 1920 і 1921; 5) Вибір двох членів Надзірної Ради і 1 заступника; 6) Вибір 3 членів контрольної Комісії; 7) Вибір одного члена Дирекції і 1 заступника; 8) Внески і запити.

Броди, дня 30. IV. 1922. 1255 1—1

о. Туркевич, голова надз. Ради. *о. Казанівський,* секретар.

Надзвичайні Загальні Збори

„СЕЛЯНСЬКОЇ СПІЛКИ“

Кооперат. з обм. пор. в Заріччу к. Делятина, **відбудуться дня 7. мая 1922 о год 3. пополудни в домі п. Н. Іваніщана.**

Денний порядок:

1) Відчитання протоколу з послідних основ. зборів 2) Звіт з діяльности. 3) Вибір голови Ради Надзірної. 4) Внесення.

Заріче дня 26. IV 1922.

За Голову: **А. Булелин.** 1244 1-1 Секретар: **Ів Іванішан.**

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Філії Сільського Господаря в Дрогобичі

відбудуться дня 8. мая с. р. о год. 12. в пол. в комнатах „Народного Дому“ з слідуючим порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з попередних Загальних Зборів. 2) Звіт діяльности Виділу. 3) Звіт контрольної Комісії. 4) Вибір Виділу. 5) Внески.

Інж. Вол Дидинський, голова. 1256 1-1 **Сусюк Олекса,** секретар.

Річні Загальні Збори Стовар. „ЗГОДА“

господарсько - промислово - торговельно - кредитового, зареєстр. з обмеж. порукою в Сівці войнилівській, скликує на день 14. мая 1922 р. о год. 4-тій пополудни в домі власнім з слідуючим порядком:

Відкриттє Зборів і відчитаннє протоколу з попередних Заг. Зборів.
2) Звіт і замкнення рахунків за 1. 1921.
3) Вибір одного члена Управи
4) Можливий вибір одного члена до Рады Надзірної
5) Вибір Комісії контрольної.
6) Внески членів.

В. Мацяк. 1240 1—1 *Гр. Яськів.*

Позір! ТКАЧІ! Позір!

ТКАЦЬКІ

ВАРСТАТИ, БЛЯТИ, ЛІЦИ, ПРЯДІЛКИ і т. д. ПРОДАЄ І УРЯДЖУЄ ТКАЛЬНІ

Одиноке технічно-пром. Бюро

„TEXTYL“

М. КОЖУШКО, технольоґ-ткач

1254 **РАВА РУСЬКА.** 1—1

:: САЛЬОН МОД ::

О. БЕРЕЖНИЦЬКА

ЛЬВІВ, ВУЛ. ПЕКАРСЬКА 47,

поручає готові капелюхи в найновійших фасонах. Приймає всякого рода переробки. Замовлення з провінції виконує точно і в якнайкоротшім часі. 1182 2—4

Перша українська фабрика

цукорків і помадок

:: „ФОРТУНА“ ::

виробляє кільканайцять родів першої якости цукорків Проситься усіх Українців, усі крамниці, спілки, кооперативи тільки у фабриці „ФОРТУНА“ замовляти. Памятаймо усі, що сила народу лежить у економічній силі. Адреса фабрики:

„ФОРТУНА“

ПЕРЕМИШЛЬ. вул. Ґродська 13.

1257 1—?

НАДЗВИЧАЙНИЙ Загальний Збір

СПІВ. СТОВ. „ЛЬВІВСЬКИЙ БОЯН“ відбудеться дня 4. мая с. р. (четвер) в малій салі Муз. Тов. ім. М. Лисенка із слідуючим денним порядком:

1. Відкриття збору.
5. Вибір нового виділу.
3. Внески і запити членів.

Просимо о вирівнання залягаючих членських вкладок. — Виділ. 1216 б) 3—3

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Членів Інституту

„Руський Народний Дім“ в Коломиї

відбудуться в неділю, дня 14. мая 1922 о 3 годині по полудни, а на случай браку комплету о годині 4 по полудни того самого дня (без огляду на число членів) в салі „Народнього Дому“ в Коломиї зі слідуючим порядком:

1) Відчитання протоколу з попередних Загальних Зборів.
2) Звіт Управляючого Совіту.
3) Звіт Ревізійної Комісії.
4) Зміна статуту.
5) Вибір нового Виділу.
6) Внесення й запити.

ЗА ВИДІЛ:

Д-р Ганкевич голова. 1108 2-2 **В. Чередарчук** секретар.

ЗАГАЛЬНИЙ ЗБІР

„Союза Українських прив. урядників Галичини“

відбудеться у Львові

дня 14-ого мая (неділя) о год. 10-тій ранком в комнатах **„Української Бесіди“, вул. Рутовського, 22. („Нар. Дім“)** зі слідуючим порядком нарад:

1) Відкриття Збору і вибір Голови Збору (§ 14 статута)
2) Відчитання протоколу з послідного Загального Збору,
3) Звіт Головної Ради;
   а) Загальний огляд діяльности в 1921 р.
   б) Касовий звіт за 1920 і 1921 р.,
4) Звіт Провірної Комісії з провірки діловодства за 1920—1921 р., дискусія над звітами і внесенням в справі уділення абсолюторії Головній Раді і Провірній Комісії,
5) Реферат,
6) Вибір голови, 11 членів і 6 заступників членів Головно. Ради та 5-ох членів Провірної Комісії на діловий рік 1922,
7) Усталення висоти членської вкладки на рік 1922,
8) Внесення і запити.

Якщо в означеному часі не явиться на Зборі ⅓ часть всіх членів потрібна до правосильности нарад, відбудеться **о год. 11-тій того самого дня,** в тім самім місци і з тим самим порядком нарад другий Збір, який рішатиме правосильно без огляду на число присутних членів.

Право участи в Загальнім Зборі має кождий член, що вирівнав членські вкладки по конець місяця лютого 1922 р. включно (§ 10 статута).

ЗА ГОЛОВНУ РАДУ:

Василь Цмайло Кульчицький, голова. 1253 1-2 *Антін Гаврилко,* писар

Фабрика обуви „IBIS“ у Львові вул. Пекарська 1 Ц.

XII 2—2

виробляє тепер сандали з найліпшого свіряного матеріялу після світового системи „Goodyear“.

КЕФІР КАВКАЗЬКИЙ від 1-го мая знову до набуття

XX 1—1 у всіх каварнях, реставраціях і молочарнях.

Замовлення приймає „ЛЯКТЕЯ“ с-ка з обм. пор. ЛЬВІВ, вул. Боніфратрів 4.

ҐУМОВІ І ЦЕРАТОВІ ПЛАЩІ

в маґазинах МУЖЕСЬКОЇ і ДИТЯЧОЇ конфекції

КЕРНЕР

Львів, вул. Трибунальська 6.

АБСОЛЬВЕНТ Торговельного Курсу, добрий бухгальтер з практикою прийме сейчас якунебудь посаду у Львові. Зголошення до Адмін. „Вістника“ під „Студент“. 1243 1—1

ІНТЕЛІҐЕНТНА женщина глядає заняття у самітної особи. Уряд парохії Яблінка вижна н. Турка н. Стр. 1221 2—2

Ширіть наш часопис!

СКЛАД ПЕЧЕЙ і КУХОНЬ КАФЛЕВИХ

рівнож всілякі роботи входячі в обсяг

кафлярства

виконує так в місци як і на провінції по цінах умірковуних

ВОЛОДИМИР ЛЕБУЗИНСЬКИЙ

конц. майстер кафлярський

в Тернополі, вул. Валова ч. 4.

1083 в своїй реальности. 7—8

Урядово уповноважнене до парцеляції одиноке українське

: ПАРЦЕЛЯЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО :

„ЗЕМЛЯ“

стов. зар. з обм. порукою

у ЛЬВОВІ, Ринок 43,

ч. телеф. 533.

переводить парцеляції і приймає вкладки до обороту на 10% і висше після умови.

724 0—?

НЕ ТРЕБА ЇХАТИ ДО ЛЬВОВА

на закупна

ПАСІЧНИЧІ ПРИЛАДИ: ситка, підкурувачі, пчолярські ножі, клітки і лапки на матку, бляху відгородову 44x19, штучну вощину, висилаємо оборотною почтою; доставлюємо американські і славянські вулії та медарки. — Замовлення на всілякі товарі, як: текстильні, модні, канцелярційні прилади, кухонну посуду, ремісничі знаряди, залізні товари, коси і серпи і т. д. виконуємо негайно.

А. ОКПИШ і С-ка 1—3

торг. пром. Спілка з обм. пор.

Львів, вул Оссолінських ч 15.

РЕАЛЬНІСТЬ в Самборі, середмістя, 3 партерові доми, вільне мешкання, около морґовий сад до продажі за доляри. Інформації в канцеляр'ї адвоката д-ра Ф. Евина Львів, вул. Бляхарська ч 8, від год. 1—3 попол. 1251 1—3

МЕДОСИТНІ, фабрики вин овочевих, мармоляди, взагалі перерібки овочів будує інжинір-механік ПАВЛО ДУРБАК, Львів, Чарнецького 26. 1196 г) 1—2

Оцінювання вартости і рентовности

промислових заводів переводить

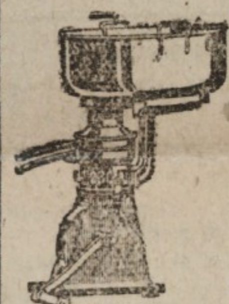
ПАВЛО ДУРБАК

цивільний ІНЖИНІР-МЕХАНІК, заприсяжений судом знаток для машин і промислових заводів.

ЛЬВІВ, ВУЛ. ЧАРНЕЦЬКОГО Ч. 26.

1196 Поради в справах промислових. 1—1

ВИРІВКИ

оригінальні ШВЕДСЬКІ VIKING і Diabolo поручає

АНТІН ГАЛЬСКІ Львів, вул. Собєского 3.

:: КОНЦЕРТ ::

— На дохід Українських Інвалідів —

відбудеться

в понеділок, 8. мая ц. р.

в салі Українського Театру у Львові о г. 7·30 вечером.

Білети в ціні по 1000, 700 і 500 мп. набувати від вівтірка 2. мая попол. в книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка, а в день концерту при касі.

XXI 1—1

:-: ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ :-:

Д-ра ШИМОНА РАППАПОРТА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 17,

без болю пльомбовання і виривання зубів, штучні зуби в кавчуку і золоті по дуже приступній ціні. П. П. Пацієнтів з провінції полагоджується сейчас.

1236 2—10

Всюди до набуття!

П. Т. Відпродавцям в цілій Польщі достарчує гиґ. ґум „OLLA“ лише:

1086 4—8

„Le Herax“

Львів, вулиця Гетманська ч. 8.

Присилайте передплату!

ЗНАНА ФІРМА ШМОС і БІКЕЛЕС Львів, вул. Краківська ч. 17. відкрила філію при вул. Краківській 2., та поручає багато заосмотрені маґазини мужеських і жіночих одягів по значно знижених цінах.

Раґляни і ґумові плащі в найбільшім виборі.

1115 5—5

ПЕРШОРЯДНА РОБІТНЯ

Конфекції жіночої і мужеської

Марка Метіяй-Мітієвського

Перша школа віденського крою

Львів, вул. св. Йосифа 6, І. п.

(БІЛЯ КОСТЕЛА СВ. АНТОНІЯ.)

1192 3—3

МЕДІВНИКИ

звичайні й декоровані („Шприцівки“) передвоєнної якости на відпусти, ярмарки і т и. достарчає „Солодкий улий“ витвірня медівників і шоколяд, Львів, Локетка 12.

1208 3—3

„УСТРІЙ“

Товариство промислово-будівельне — — Спілка з обмеженою порукою. — —

Виконує: всякі роботи будівельні

Достарчає: матеріялів будівельних з власних складів.

Уладжує: інсталяції промислові, домові, фабричні, будує доми, церкви, млини, тартаки.

Власні варстати інсталяційно-слюсарські ВИННИКИ-ВАЙНБЕРҐЕН к. Львова. — — Склад рур цементових, бетонових сходів і цементу в бочках. — —

Головне Бюро: Львів, вул. Личаківська 64, І.

1227 При більших трансакціях Спілка виробляє потрібні кредити. 1—1

ЮХТИ СКІРА на підошви БОКСИ ШЕВРО ТЕЛЯЧІ СКІРИ ЛЯКЕРИ

— — — — Найкращі якости по приступних цінах продає — — — —

:: КООПЕРАТИВ ::

для промислу і торговлі СКІРОЮ

СТОВ. ЗАР. З ОБМ. ПОР.

у ЛЬВОВІ, вул. Вірменська ч. 8

(бічна вулиці Краківської.)

977 Кооперативам і купцям дається опуст 0—10

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма.

З друкарні Спілки „Діло“.